

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

ПРАВОБРАНИЛАШТВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	4
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	7
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	7
2.	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ	7
3.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	8
4.	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)	10
5.	ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	12
6.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	13
7.	БУЏЕТ ПРАВОБРАНИЛАШТВА ЗА 2022. ГОДИНУ	14
8.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	14
8.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	15
8.1.1.	Трошкови репрезентације	15
8.2.	Преглед прихода и примитака	15
8.2.1.	Приходи од накнада трошкова поступка	16
8.3.	Биланс стања	17
8.3.1.	Потраживања	17
8.3.2.	Попис средстава и обавеза	18
9.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА	18
9.1.	Пензионисање запослених	19
9.2.	Уговори о дјелу	19
10.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	20
11.	КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	21
	ПРИЛОЗИ	21

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење с резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Правобранилаштва Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Правобранилаштво) који обухватају: биланс стања на 31.12.2022. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, осим за могуће ефекте питања описаних у одјељку **Основ за мишљење с резервом**, финансијски извјештаји Правобранилаштва приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2022. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење с резервом

Као што је наведено у Извјештају:

1. Не можемо потврдити тачност исказаних прихода у финансијским извјештајима Правобранилаштва због утврђених значајних неправилности и недостатака везано за евидентирање, праћење и извјештавање о приходима (тачка 8.2.1. Извјештаја).

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку **Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја**.

Независни смо од Правобранилаштва у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње²

Не изражавајући даљу резерву на мишљење о финансијским извјештајима, скрећемо пажњу на следеће:

- *Правобранилаштво није у главној књизи и финансијским извјештајима приказало потраживања која према рачуноводственим прописима испуњавају критеријуме за евидентирање у пословним књигама (тачка 8.3.1. Извјештаја).*

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Правобранилаштва је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике прорачуна институција БиХ. Ова одговорност подразумева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донесене на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

² Одјељак којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а које су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важне за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизијској пракси овај одјељак се назива још и 'истицање питања'.

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједо основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и одражавају ли финансијски извјештаји трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези с, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Правобранилаштва за 2022. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Правобранилаштва за 2022. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Правобранилаштва у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједо основ за наше мишљење.

Скретање пажње³

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- Правобранилаштво није окончало активности на доношењу новог Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста (тачка 5. Извјештаја);
- Мандат актуелном сазиву руководства је истекао крајем 2021. године док су два носиоца функције правобраниоца стекла и услове за пензионисање (тачка 5. и тачка 9.1. Извјештаја);
- Правобранилаштво је наставило континуирано ангажовати лица путем уговора о дјелу за послове који немају карактер уговора о дјелу (тачка 9.2. Извјештаја).

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Правобранилаштва је такође одговорно да обезбиди да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбидило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе јесу ли активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе користе ли се средства за одговарајуће намјене и је ли пословање Правобранилаштва, према дефинисаним критеријумима, усклађено с релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

³ Одјељак којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а које су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важне за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај одјељак се назива још и 'истицање питања'.

Сарајево, 22.7.2023. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Тврковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неџад Хајтић, с.р.

**ЗАМЈЕНИЦА
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неда Мочевић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Правобранилаштва за 2022. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је изразити мишљење о томе јесу ли финансијски извјештаји поуздани и одражавају ли биланси у потпуности резултате пословања. Такође, циљ ревизије је да процијени примјењује ли руководство институције законе и прописе и да ли користи средства за одговарајуће намјене, те да оцијени финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

2. КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило јесу ли предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2022. годину⁴
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2022. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о обавезним односима (дио који се односи на уговоре о дјелу)

⁴ Службени гласник БиХ, број: 42/22

- Закон о Правобранилаштву БиХ.

3. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Правобранилаштва за 2021. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје са скретањем пажње на кашњење у достављању годишњег финансијског извјештаја Министарству финансија и трезора БиХ и неблаговремено вршење пописа потраживања и обавеза, и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима са скретањем пажње на:

- недостављање одговора Канцеларији за ревизију о предузетим активностима на реализацији датих препорука,
- кашњење у доношењу новог Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста,
- ангажовање лица путем уговора о дјелу за послове који немају карактер уговора о дјелу.

У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

Утврдили смо да је Правобранилаштво у 2022. години од укупно 12 претходно датих препорука, реализовало једну препоруку, а није реализовало 11 препорука.

У наредној табели (Табела 1) приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 1. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
1.	Имајући у виду последице недоношења новог правилника о унутрашњој организацији те неизвјесност гледе доношења новог Закона о Правобранилаштву БиХ, ипак сматрамо да је потребно ускладити правилник о унутрашњој организацији с одлукама Савјета министара БиХ и потребама институције.	Нису окончане активности у вези с доношењем новог правилника о унутрашњој организацији Правобранилаштва.	✗
2.	Правобранилаштво треба континуирано да проводи активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле сходно важећим прописима и напријед наведеним слабостима.	Још увијек није успостављен цјелокупан систем финансијског управљања и контроле у складу с важећим прописима.	✗
3.	Правобранилаштво је дужно да годишњи финансијски извјештај достави надлежним институцијама у року који је одређен Законом о финансирању институција БиХ и	Годишњи финансијски извјештај није достављен надлежним институцијама у року који је одређен Законом о финансирању институција БиХ	✗

Табела 1. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
	Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ.	и Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ.	
4.	Правобранилаштво треба да у забиљешкама уз финансијске извјештаје објелодани информацију о врсти и рочној структури потраживања евидентираних у помоћним евиденцијама.	У забиљешкама уз финансијске извјештаје није презентована информација о потраживањима евидентираним у помоћним евиденцијама.	✗
5.	Правобранилаштво треба донијети политике и процедуре којима би се на адекватан и свеобухватан начин регулисао процес наплате потраживања.	Правобранилаштво није донијело политике и процедуре којима би се на адекватан и свеобухватан начин регулисао процес наплате потраживања.	✗
6.	Препоручујемо Правобранилаштву да у сарадњи с Министарством финансија и трезора БиХ предузме активности на изналажењу одговарајућег модела за књиговодствено евидентирање потраживања у главну књигу.	Правобранилаштво још увијек није евидентирало потраживања у главној књизи.	✗
7.	Правобранилаштво треба попис потраживања и обавеза да организује благовремено те истим обухвати сва потраживања, а све у циљу тачног извјештавања о исказаним стањима имовине и обавеза на крају године.	Попис потраживања и обавеза поновно није проведен у складу с прописима, а везано за свеобухватан попис потраживања.	✗
8.	Правобранилаштво ангажовање на основу уговора о дјелу треба да врши само у изузетним случајевима за конкретне и несистематизоване послове, а ангажовање лица за послове из описа систематизованих радних мјеста треба да врши у складу с релевантним законским прописима који регулишу запошљавање у институцијама БиХ на транспарентан начин.	Правобранилаштво је и током 2022. године ангажовало лица путем уговора о дјелу за обављање редовних послова из надлежности институције.	✗
9.	Правобранилаштво је дужно да води евиденцију о запосленима везано за испуњење услова за одлазак у пензију те поступак пензионисања врши у складу са законски дефинисаним роковима.	Поновно су уочени случајеви неблаговременог пензионисања запослених.	✗

Табела 1. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
10.	Правобранилаштво треба да унаприједи систем интерних контрола приликом провођења процедура јавних набавки, водећи рачуна о планираној динамици провођења истих.	Правобранилаштво је приликом провођења процедура јавних набавки водило рачуна о планираној динамици провођења истих.	✓

Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја ⁵	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
4/2020	Правобранилаштво треба да идентификује све разлике у извјештајима како између различитих база података тако и унутар самог ИСЕП-а те да обезбиједи услове за ажурно евидентирање свих промјена везаних за приходе и потраживања како би процес њихове наплате био што ефикаснији те како би се омогућило боље планирање прихода Правобранилаштва као и квалитетније и потпуније извјештавање о досуђеним, наплаћеним и ненаплаћеним трошковима поступака и осталим потраживањима.	У 2022. години смо поновно утврдили да постоје разлике између података унутар самог ИСЕП-а у којем се ванбилансно воде евиденције о приходима и потраживањима, као и разлике између евидентираних прихода у главној књизи и споменутих ванбилансних евиденција.	✗
8/2020	Правобранилаштво треба да обезбиједи досљедну примјену законских и подзаконских прописа из области јавних набавки у дијелу објаве плана набавки, обавијести о додјели уговора и обрасца праћења реализације закључених уговора.	Правобранилаштво није обезбиједило досљедну примјену законских и подзаконских прописа у дијелу који се односи на објаву обрасца праћења реализације закључених уговора.	✗

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације коришћени су сљедећи симболи: ✓ реализоване препоруке, ● препоруке чија је реализација у току, ✗ нереализоване препоруке, ⓘ препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

4. ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)

Извјештајем о обављеној ревизији за 2022. годину обухваћено је 15 препорука. Од наведеног броја, седам препорука се односи на финансијске извјештаје, док је седам препорука дато због утврђених неусклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима. Једна препорука се односи и на финансијске извјештаје и на усклађеност.

⁵ Све препоруке дате у извјештајима о обављеној финансијској ревизији претходних година чија је реализација била у току или нису оцијењене у извјештају за 2021. годину

Од укупног броја датих препорука, 11 препорука се односи на неправилности, недостатке и слабости идентификоване у претходним извјештајима, које нису отклоњене у 2022. години, те су, у складу с тим, такве препоруке поновљене у овом извјештају.

У табели која слиједи (Табела 2) приказани су подаци о датим препорукама за 2022. годину (сегмент ревизије, предмет ревизије и статус), а препоруке су детаљно презентоване по процесима у извјештају.

Табела 2. Препоруке за 2022. годину

Бр. преп.	Тачка извјештаја	Ревидирани процес (наслов)	Предмет ревизије		Статус препоруке ⁶	
			Финансијски извјештаји	Усклађеност	Нова препорука	Поновљена препорука
1.	5.	Организација и руковођење		●		●
2.	6.	Систем интерних контрола		●		●
3.	6.	Систем интерних контрола		●	●	
4.	8.	Финансијски извјештаји	●			●
5.	8.	Финансијски извјештаји	●			●
6.	8.1.1.	Трошкови репрезентације		●	●	
7.	8.2.1.	Приходи од накнада трошкова поступка	●		●	
8.	8.2.1.	Приходи од накнада трошкова поступка	●			●
9.	8.2.1.	Приходи од накнада трошкова поступка	●			●
10.	8.2.1.	Приходи од накнада трошкова поступка	●		●	
11.	8.3.1.	Потраживања	●			●
12.	8.3.2.	Попис средстава и обавеза	●	●		●
13.	9.1.	Пензионисање запослених		●		●
14.	9.2.	Уговори о дјелу		●		●
15.	10.	Јавне набавке		●		●

⁶ Статус подразумијева нову или поновљену препоруку. Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

5. ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Правобранилаштво је основано Законом о Правобранилаштву Босне и Херцеговине⁷. То је орган Босне и Херцеговине надлежан за обављање послова правне заштите имовине и имовинских интереса Босне и Херцеговине, њених институција и других организација које се финансирају из буџета Босне и Херцеговине.

Организациона структура је утврђена Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији Правобранилаштва из 2005. године и измјенама из 2009. године. Правилником су предвиђена 23 извршиоца заједно с правобраниоцем и замјеницима правобраниоца. С крајем године у Правобранилаштву је било 18 запослених.

Активности на изради новог правилника о унутрашњој организацији у складу с Одлуком о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ још увијек нису окончане, иако су покренуте ранијих година.

Наиме, Правобранилаштво је 22.12.2021. године донијело одлуку којом се обуставља даљи рад на изради новог Правилника о унутрашњој организацији. Као разлог наводи се чињеница да је Министарство правде БиХ упознало Правобранилаштво о припреми Нацрта закона о Правобранилаштву БиХ, који треба бити упућен у даљу процедуру. Новим Законом о Правобранилаштву би се требао уредити статус Правобранилаштва на друкчији начин у односу на досадашњи те се предвиђају додатне надлежности, што према мишљењу Правобранилаштва може утицати на организациону структуру и систематизацију радних мјеста. Правобранилаштво планира да приступи изради новог правилника о унутрашњој организацији након усвајања новог Закона о Правобранилаштву. Нацрт закона о Правобранилаштву БиХ још увијек није упућен у парламентарну процедуру. Тренутно, описи послова за одређена радна мјеста не одговарају постојећем стању с обзиром на чињеницу да је од 2009. године, када је донесен Правилник о унутрашњој организацији, дошло до промјена у законској регулативи те организацији одређених послова на нивоу институција БиХ.

ПРЕПОРУКА 1

Правобранилаштво треба да усклади важећи правилник о унутрашњој организацији с одлукама Савјета министара БиХ и потребама институције.

Функцију Правобранилаштва обавља правобранилац и два замјеника правобраниоца, а у раду им помажу помоћници правобраниоца. Правобраниоца и замјенике правобраниоца именује и разрјешава Савјет министара БиХ. Правобранилац за свој рад одговара Савјету министара БиХ и Парламентарној скупштини БиХ којој је дужан најмање једном годишње поднијети извјештај. Функција правобраниоца подлијеже ротацији у периодима од по осам мјесеци. Савјет министара БиХ је именовао правобраниоца и два замјеника правобраниоца 27.12.2017. године на мандатни период од четири године. **Мандат актуелном сазиву руководства Правобранилаштва је истекао 27.12.2021. године. Процедура избора и именовања руководства Правобранилаштва је покренута у марту 2023. године и још увијек је у току.**

⁷ Службени гласник БиХ, број 08/02, 10/02, 44/04, 102/09 и 47/14

6. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Правобранилаштво је одговорно за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола: Правобранилаштво је претходних година, у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁸, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ, сачинило мапе и описе пословних процеса те дефинисало и процијенило ризике. Усвојена су интерна правила и процедуре које се односе на процесе прихода, расхода, управљања имовином и обавезама и јавних набавки.

Међутим, утврдили смо да Правобранилаштво није донијело годишњи акциони план за успоставу и унапређење система финансијског управљања и контроле предвиђен Оперативним годишњим акционим планом Стратегије развоја система интерних финансијских контрола у институцијама БиХ. Регистар ризика као и систем извјештавања руководства о најзначајнији ризицима није успостављен у складу са Смјерницама за управљање ризицима у институцијама БиХ. Правобранилаштво је доставило Централној хармонизацијској јединици Годишњи извјештај о финансијском управљању и контроли за 2022. годину, али исти није поднесен у RIFC апликацији на начин захтијеван правилима Централне хармонизацијске јединице.

ПРЕПОРУКА 2

Правобранилаштво треба предузети активности у циљу успоставе ефективног система финансијског управљања и контроле, а у складу с важећим законодавним оквиром.

Функционисање система интерних контрола: Поновно су уочене слабости у функционисању интерних контрола везано за финансијско пословање. Упркос указивању руководству Правобранилаштва на ризике те потребу јачања система интерних контрола у дијелу надзора и мониторинга над обављањем финансијских послова, нису предузимане активности по том питању те је и даље значајан дио послова који се односи на материјално-финансијско пословање додијељен једном лицу, стручном савјетнику за финансијске послове, а да притом није обезбијеђено адекватно разграничење дужности код одређених послова те адекватан надзор и контрола над активностима и пословима које обавља то лице. Тренутно, дио ових послова обавља лице ангажовано путем уговора о дјелу. Посљедица оваквог поступања је изостанак контролних активности у појединим процесима, могућност настанка грешке и кашњење у достављању финансијских извјештаја.

ПРЕПОРУКА 3

Правобранилаштво треба да успостави организацију и систем интерних контрола на начин који ће да обезбиједи усаглашеност пословања са законима и другим прописима те спријечи погрешке у финансијском пословању.

⁸ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

7. БУЏЕТ ПРАВОБРАНИЛАШТВА ЗА 2022. ГОДИНУ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину, Правобранилаштву су одобрена средства у износу од 1.447.000 КМ (1.335.000 КМ за текуће расходе и 112.000 КМ за капиталне расходе). Буџетом су одобрена средства за 20 запослених. С обзиром на то да је Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2022. годину усвојен тек 30. јуна 2022. године, финансирање Правобранилаштва у првих шест мјесеци 2022. године, вршено је на основу двију одлука о привременом финансирању. У овом периоду Правобранилаштво није располагало капиталним средствима.

Одлуком Савјета министара БиХ⁹, Правобранилаштву су из текуће резерве буџета одобрена средства у износу од 7.500 КМ као новчана помоћ запосленим у институцијама БиХ.

У складу с Инструкцијом о реструктурисању расхода буџетских корисника за 2022. годину, Министарство финансија и трезора БиХ је на основу захтјева Правобранилаштва, у два наврата донијело одлуке о реструктурисању расхода Правобранилаштва у укупном износу од 16.500 КМ. Одлукама су повећана расположива средства на позицији путних трошкова (15.000 КМ) и трошкова текућег одржавања (1.500 КМ), а умањена средства на позицији накнада трошкова запослених.

8. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Правобранилаштво је сачинило Годишњи финансијски извјештај за 2022. годину, али је било кашњење у достављању истог мјеродавним органима и институцијама. Рок за предају годишњег извјештаја је био 2.3.2023. године. Правобранилаштво је исти доставило Министарству финансија и трезора тек 6.3.2022. године, а Агенцији за статистику БиХ 7.3.2023. године.

ПРЕПОРУКА 4

Правобранилаштво је дужно да годишњи финансијски извјештај достави надлежним институцијама у року који је одређен Законом о финансирању институција БиХ и Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ.

Годишњи извјештај је сачињен на основу Правилника о финансијском извјештавању институција БиХ и Инструкције за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу буџета буџетских корисника за период 1.1. - 31.12.2022. године. Правобранилаштво је у забиљешкама уз финансијске извјештаје образложило билансне позиције и извршење буџета, изузев потраживања по предметима које Правобранилаштво води у свом информационом систему.

⁹ Одлука о одобравању средстава текуће резерве за исплату једнократне новчане помоћи запосленим у институцијама БиХ бр. СМ 185/22

ПРЕПОРУКА 5

Правобранилаштво треба да у забиљешкама уз финансијске извјештаје објелодани информацију о врсти и рочној структури потраживања евидентираних у помоћним евиденцијама.

8.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2022. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 1.149.597 КМ.

Финансијски значајни расходи из буџета за непосредну потрошњу односе се на: бруто плате (718.211 КМ), уговорене и друге посебне услуге (134.211 КМ) и накнаде трошкова запослених (76.511КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

8.1.1. Трошкови репрезентације

Трошкови репрезентације исказани су у укупном износу од 9.172 КМ. Правилником о коришћењу средстава за репрезентацију Савјета министара БиХ, Правобранилаштву је утврђен максимални годишњи износ за репрезентацију у износу од 10.600 КМ. Утврдили смо да се дио трошкова репрезентације (958 КМ) односи на новогодишњу вечеру запосленика Правобранилаштва.

Наведени трошак нема карактер трошка репрезентације дефинисан наведеним Правилником, због чега се не може прихватити оправданост његовог настанка и измирења на терет буџета Правобранилаштва.

ПРЕПОРУКА 6

Правобранилаштво треба приликом коришћења буџетских средстава додијељених за услуге репрезентације да обезбиједи намјенско трошење истих.

8.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 1.1. до 31.12.2022. године, исказани су у износу од 972.799 КМ, што је за 651.799 КМ више у односу на приходе и примитке планиране за 2022. годину. То је углавном посљедица више уплата на основу накнада за коришћење експроприране имовине које се евидентирају у главној књизи Правобранилаштва, а којих је било мање у ранијем периоду.

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

8.2.1. Приходи од накнада трошкова поступка

У главној књизи Правобранилаштва приказани су приходи од трошкова поступка у укупном износу од 972.799 КМ¹⁰.

Утврдили смо да је на овој билансној позицији, поред прихода од накнада трошкова поступка, евидентиран и значајан износ прихода који се односи на приходе од експроприране имовине (најмање 360.000 КМ). У текстуалном дијелу уз финансијске извјештаје нису наведене информације о укупној висини средстава која су по овом основу евидентирана у главној књизи Правобранилаштва нити о томе постоје посебне евиденције што кориснике финансијских извјештаја може упутити на погрешан закључак.

Правобранилаштво уплатиоцима ових прихода доставља инструкције за плаћање с навођењем врсте прихода која се односи на konto прихода од накнада трошкова поступка те буџетском организацијом Правобранилаштва. Министарство финансија и трезора БиХ је у више наврата сугерисало Правобранилаштву да је у тим инструкцијама наведен погрешан рачун и врста прихода те да је приходе од експроприране имовине потребно наплаћивати путем Јединственог рачуна трезора БиХ отвореног код Централне банке БиХ, с назнаком да је прималац ових прихода Министарство финансија и трезора БиХ. Такође, Министарство финансија и трезора БиХ у инструкцији за уплату прихода по основу експропријације не наводи буџетску организацију Правобранилаштва.

Имајући у виду наведено, сматрамо да су на конту прихода од накнада трошкова поступка, између осталог, исказани приходи који не представљају приходе Правобранилаштва те да су исти прецијењени за материјално значајан износ.

ПРЕПОРУКА 7

Правобранилаштво је дужно да обезбиједи да се у главној књизи евидентирају само приходи који представљају приходе Правобранилаштва.

Поступцима ревизије поновно смо установили да се уплате по појединим предметима врше у оброцима уз сагласност Правобранилаштва. Такође, иако у Правобранилаштву постоји неколико интерних аката који се односе на наплату потраживања, истим није на свеобухватан начин регулисан процес наплате, евентуално обрачунавање затезних камата у случају неблаговременог плаћања досуђених трошкова поступка, правни основ за одобравање плаћања у оброцима и слично, а Правобранилаштво ни током 2022. године није донијело нове политике и процедуре.

ПРЕПОРУКА 8

Правобранилаштво треба донијети политике и процедуре којима би се на адекватан и свеобухватан начин регулисао процес наплате потраживања.

Констатовали смо да помоћна евиденција прихода (ИСЕП) није усаглашена с наплаћеним односно евидентираним приходима у главној књизи. Поред наведеног, поновно смо

¹⁰ Приходи су исказани у оквиру два конта: konto 723108 – Приходи од накнада трошкова поступка (897.761 КМ) и konto 722791 – Остали приходи (93.038 КМ).

констатовали да различити извјештаји из ИСЕП-а по истом основу не дају исте информације о износу потраживања Правобранилаштва.

ПРЕПОРУКА 9

Правобранилаштво треба да усагласи помоћне евиденције прихода с евидентираним приходима у главној књизи.

Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине¹¹ између осталог је прописано да су буџетски корисници дужни да, уз обрасце периодичног и годишњег извјештаја, доставе и текстуални дио у коме ће објаснити узроке непропорционалног извршења годишњег плана значајних прихода, примитака, расхода и издатака, а по могућности и квантификовати одступања по узроцима настајања. Иако је Правобранилаштво у 2022. години остварило 303% планираних прихода, у напоменама није детаљно образложена ова позиција. Наиме, између осталог је наведено како приходи представљају трошкове вођења поступака који се уплаћују на основу правоснажних пресуда суда у којима су досуђени трошкови за уплату, без навођења прихода од накнада за експроприрану имовину. Ови приходи су главни узрок повећања прихода, како у односу на претходну годину тако и у односу на планирани износ у 2022. години.

ПРЕПОРУКА 10

Правобранилаштво је дужно да у текстуалном дијелу финансијских извјештаја објасни узроке непропорционалног извршења плана прихода.

8.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2022. године исказана су укупна средства у износу од 48.725 КМ. Укупне обавезе с изворима средстава исказане су у износу од 223.834 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на краткорочна потраживања (11.112 КМ), неотписану вриједности сталних средстава (37.613 КМ), обавезе према добављачима (16.451 КМ), обавезе према запосленим (81.838 КМ) и краткорочна разграничења (79.866 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

8.3.1. Потраживања

Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ прецизирано је да су потраживања резултат прошлих догађаја и од којих се очекују будућа финансијска имовина буџета односно буџетских корисника, која се потражују од трећих лица и од којих се очекују будуће користи у обављању дјелатности. Као и претходне године, поново смо констатовали да потраживања по предметима које Правобранилаштво води у свом информационом систему нису исказана у главној књизи и финансијским извјештајима Правобранилаштва,

¹¹ Службени гласник БиХ број: 25/15 и 19/17

иако испуњавају услове за признавање и евидентирање у главној књизи. Наведена потраживања нису била предмет ни годишњег пописа. Увидом у извјештаје из софтвера у којем се уносе наведена потраживања, с 31.12.2022. године укупан износ истих је био преко 10.000.000 КМ.

Наиме, ради се о потраживањима (предметима) насталим након правоснажних судских пресуда која су након имплементације информационог система у оквиру пројекта „Увођење и имплементација информационог система управљања предметима Правобранилаштва и система праћења прихода (ИСЕП)” унесена у наведени информациони систем. Правобранилаштво се није обрађало Министарству финансија и трезора БиХ по овом питању.

ПРЕПОРУКА 11

Правобранилаштво треба сва потраживања која испуњавају услове да буду призната и евидентирана у главној књизи исказати у финансијским извјештајима те инсистирати на журном рјешењу овог питања у сарадњи с Министарством финансија и трезора БиХ.

8.3.2. Попис средстава и обавеза

Правобранилаштво је извршило попис имовине и обавеза с 31.12.2022. године. Приликом пописа потраживања обухваћена су само потраживања која су исказана у главној књизи, док потраживања на основу досуђених трошкова парничних поступака која нису евидентирана у главној књизи нису била предмет пописа.

ПРЕПОРУКА 12

Правобранилаштво треба да пописом потраживања обухвати сва потраживања Правобранилаштва у циљу тачног извјештавања о исказаним стањима истих на крају године.

9. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА

У оквиру ове тачке наведени су налази у сегменту запошљавања (ангажмана лица) током 2022. године. Налази се односе на пензионисање запослених (именованих лица) и уговоре о дјелу.

9.1. Пензионисање запослених

Законом о раду у институцијама БиХ¹² прописано је, између осталог, да радни однос престаје када запосленик наврши 65 година живота и најмање 20 година стажа осигурања или 40 година стажа осигурања, независно од година живота – даном доношења рјешења. Према Закону о Правобранилаштву, правобраниоцу и његовим замјеницима функција престаје стицањем услова за одлазак у пензију. Почетком 2022. године, двојица носилаца правобранилачке функције су стекла услове за одлазак у пензију навршивши 65 година живота и најмање 20 година стажа осигурања, али до момента обављања завршне ревизије (мај 2023. године) нису пензионисани. Правобранилаштво о насталим околностима није извијестило надлежне институције.

ПРЕПОРУКА 13

Правобранилаштво је дужно придржавати се законских одредби које регулишу питање пензионисања запослених у институцији.

9.2. Уговори о дјелу

Издаци на основу уговора о дјелу за период 1.1. - 31.12.2022. године су реализовани у нето износу од 67.191 КМ. Прошле године ови расходи су износили 61.339 КМ. Током године, путем уговора о дјелу било је ангажовано укупно седам извршилаца. Издаци по овом основу исплаћени су на мјесечном нивоу у распону од 350 КМ до 1.650 КМ.

Правобранилаштво је као и претходних година вршило ангажовање лица на основу уговора о дјелу за послове који се налазе у опису послова постојећих радних мјеста (два лица) те за послове који нису систематизовани, а предмет уговора није био одређени посао, односно конкретна заокружена цјелина која за резултат има одређени производ. Послови нису били привременог карактера, већ је ангажовање вршено у континуитету током године. Ангажовање на основу уговора о дјелу константно је присутно у дужем временском периоду и поред препорука датих у ранијем периоду. Сматрамо да овакво континуирано ангажовање нема карактер уговора о дјелу за који се у правилу исплаћује једнократна накнада. Законом о обавезним односима дефинисане су опште одредбе уговора о дјелу према којем се уговор о дјелу закључује за обављање конкретног посла који представља „заокружену“ цјелину, за који је унапријед уговорен износ накнаде која се исплаћује, док се уговорени посао не заврши и који не траје у континуитету дужи временски период.

Наведено поступање Правобранилаштва има за посљедицу неусклађеност с прописима и нетранспарентно запошљавање.

ПРЕПОРУКА 14

Препоручујемо Правобранилаштву да, у складу са законским прописима који регулишу подручје обавезних односа, уговоре о дјелу закључује у изнимним и оправданим случајевима и то за конкретне послове који се јављају повремено.

¹² Службени гласник БиХ број: 26/04, 7/05, 48/05, 50/08, 60/10, 32/13 93/17 и 59/22

10. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Правобранилаштво је донијело План јавних набавки за 2022. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама¹³. Према презентованим подацима¹⁴, Правобранилаштво је у 2022. години провело 11 поступака јавних набавки. Од наведеног броја, Правобранилаштво је провело један отворени поступак у вриједности од 60.000 КМ и три конкурентска поступка у вриједности од 50.591 КМ. Правобранилаштво је путем директног споразума извршило набавке у вриједности од 15.845 КМ.

Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора (оквирних споразума) износила је 126.436 КМ (66.436 КМ из текућих издатака и 60.000 КМ из капиталних издатака).

Наводимо опште недостатке уочене током ревизије процеса јавних набавки:

Законом о јавним набавкама прописано је да је уговорни орган дужан на својој веб-страници да објави основне елементе уговора за све поступке јавних набавки. Констатовали смо да Правобранилаштво током 2022. године, као ни у ранијем периоду, није објављивало образац праћења реализације закључених уговора иако је исто прописано Законом о јавним набавкама (члан 75. став 2).

ПРЕПОРУКА 15

Правобранилаштво је дужно да извјештава о јавним набавкама у складу са Законом, а све у циљу стварања услова за ефикасно и транспарентно праћење реализације потписаних уговора.

На основу прегледаног узорка јавних набавки нисмо утврдили значајније неправилности или недостатке.

¹³ Службени гласник БиХ, број 39/14 и 59/22

¹⁴ Подаци из табеларних прегледа сачињени за потребе ревизије.

11. КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Правобранилаштво није у остављеном року доставило коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2022. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај, без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2022. годину.

Ревизију у Правобранилаштву за 2022. годину обавили су: Данијел Јозић - виши ревизор за финансијску ревизију (вођа тима), Срђан Крајишник - самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима), Дарија Дандић - млађи ревизор за финансијску ревизију (члан тима) и Нерман Велић - самостални ИТ ревизор (члан тима).

Контролу квалитета Извјештаја провело је Одјељење за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије. Одјељењем је руководио Неџад Хајтић, који је у међувремену преузео функцију замјеника генералног ревизора Канцеларије за ревизију институција БиХ.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Данијел Јозић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Сњежана Баштинац, с.р.

Број: 04-16-1-972/23

Прилози

Табела I - Преглед расхода буџета за 2022. годину

Табела II - Биланс стања на 31.12.2022. године

Табела III - Преглед прихода и примитака за 2022. годину

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2022. годину

Правобранилаштво Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	1.335.000	7.500	1.342.500	1.073.422	80
Бруто плате и накнаде	811.000	0	811.000	718.211	89
Накнаде трошкова запослених	129.000	-9.000	120.000	76.511	64
Путни трошкови	41.000	15.000	56.000	51.242	92
Издаци телефонских и поштанских услуга	33.000	0	33.000	20.812	63
Издаци за енергију и комуналне услуге	1.000	0	1.000	433	43
Набавка материјала	20.000	0	20.000	13.498	67
Издаци за усл. превоза и горива	22.000	0	22.000	21.863	99
Унајмљивање имовине и опреме	12.000	0	12.000	11.951	100
Издаци за текуће одржавање	22.000	1.500	23.500	21.491	91
Издаци за осигурање	6.000	0	6.000	3.199	53
Уговорене и друге посебне услуге	238.000	0	238.000	134.211	56
2. Капитални издаци	112.000	0	112.000	76.175	68
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	12.000	0	12.000	2.465	21
Набавка осталих сталних средстава	100.000	0	100.000	73.710	74
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња(1+2+3)	1.447.000	7.500	1.454.500	1.149.597	79
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно (4+5+6+7)	1.447.000	7.500	1.454.500	1.149.597	79

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 06.03.2023. године.

Правобранилац
проф. др Млађен Мандић

Биланс стања на 31.12.2022. године

Правобранилаштво Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2022.	31.12.2021.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	11.112	692	1.606
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	11.112	692	1.606
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	37.613	59.010	64
Стална средства	338.483	337.511	100
Исправка вриједности	300.870	278.501	108
Неотписана вриједност сталних средстава	37.613	59.010	64
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	48.725	59.702	82
3. Краткорочне обавезе и разграничења	186.221	111.694	167
Краткорочне текуће обавезе	24.517	32.868	75
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	81.838	78.826	104
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	79.866	0	
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	37.613	59.010	64
Извори средстава	37.613	59.010	64
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	223.834	170.704	131

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника неће бити уравнотежен (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 06.03.2023. године

Правобранилац
проф. др Млађен Мандић

Преглед прихода и примитака за 2022. годину

Правобранилаштво Босне и Херцеговине

Табела III

Опис	Планирани износ у буџету	Измјене и допуне	Укупни планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	300.000	0	300.000	972.799	324
Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга - Приходи од накнада трошкова поступка	300.000	0	300.000	879.761	293
Остали приходи				93.038	
Новчане казне (непореске природе)	0	0	0	0	
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од страних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	21.000	0	21.000	0	
Капитални примици од продаје сталних средстава	21.000	0	21.000	0	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	321.000	0	321.000	972.799	303

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 28.02.2023. године.

Правобранилац
проф. др Млађен Мандић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 2580) предвиђа да ревизор треба добити одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Правобранилаштва Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Правобранилаштво) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2022. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно поступати у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину (Службени гласник БиХ, 42/22) и пратећим упутствима, појашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Правобранилаштва.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера како би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 21.3.2023. године

Правобранилац

проф. др Млађен Мандић